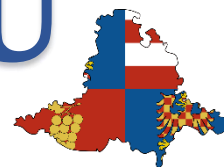

Monitoring EU

OBSAH

Aktuality z EU

Zprávy
z evropských
institucí

Aktuality z EU

Chemici a biologové z Masarykovy univerzity (MU) získali grant 100 milionů korun na další vývoj látek, které by mohly být **využitelné při léčbě nádorových a kardiovaskulárních onemocnění**. Zkoumané látky chtějí nabídnout farmaceutickým firmám. V tiskové zprávě to 2. srpna uvedla Martina Fojtů z tiskového odboru univerzity. Stomilionový grant pochází z výzvy **Předaplikační výzkum** spadající do evropského operačního programu **Výzkum, vývoj a vzdělávání**.

Polsko odmítlo 3. srpna obvinění vznesená Evropskou komisí (EK) vůči Varšavě, kvůli novele zákona o nejvyšším soudu. Učinilo tak v odpovědi na první krok, jímž EK zahájila řízení, které může skončit před evropským soudem. **Polský nejvyšší soud mezitím pozastavil platnost snížení důchodového věku svých soudců obsažené v uvedené novele** a požádal evropský soud o stanovisko v této věci. Evropská komise 2. července oznámila, že zahájila proti Polsku **řízení kvůli porušení unijních právních předpisů** v souvislosti se zákonem o nejvyšším soudu. Pravidla obsažená v uvedeném normativním aktu podle názoru EK **podkopávají nezávislost soudnictví a Polsko tak porušuje unijní smlouvy**. Podle názoru Evropské komise polská strana zákonem neplní své povinnosti, které vyplývají z unijních smluv a které se týkají **principu nezávislosti soudnictví a principu neodvolatelnosti soudců**.

Belgická strana vlámských nacionalistů nabídla katalánskému **expremiérovi Carlesi Puigdemontovi místo na své kandidátce pro volby do Evropského parlamentu**, které budou příští rok v květnu. Informoval o tom 3. srpna belgický tisk. Podle deníku La Libre Belgique ale strana Nová vlámská aliance (N-VA) zatím od Puigdemonta nedostala "jasnou odpověď". Na Puigdemonta je ve Španělsku vydán zatykač, je obviněn ze vzpoury a zpronevěry kvůli referendu o nezávislosti Katalánska. Soud s ním a dalšími katalánskými politiky má začít na podzim. Strana N-VA, která má nyní v Evropském parlamentu **čtyři křesla z 21 belgických**, Puigdemonta dlouhodobě podporuje.

Nezaměstnanost mladých lidí je v Evropské unii téměř dva a půlkrát vyšší než ve věkové kategorii nad 25 let. **Mladí Češi jsou na tom ale v rámci EU téměř nejlépe.** Více než čtyři pětiny si najdou práci do 3 let po ukončení studia. Vyplývá to ze studie Youth Friendliness Indicator zveřejněné 6. srpna, která zkoumá, jak přívětivý je pracovní trh v zemích EU k mladým lidem. Česká republika si obecně v zaměstnávání mladých lidí vede dobře. Míra nezaměstnanosti Čechů ve věku **15-24 let** byla v roce 2016 **druhá nejnižší v EU – 10,5 %**. Nízká nezaměstnanost mladých souvisí i s celkově nízkou mírou nezaměstnanosti v ČR. Ve věkové skupině **25-59 let** mělo Česko podle údajů statistického úřadu Eurostat **vůbec nejnižší nezaměstnanost v Unii – pouze 3,6 %**. Mladí lidé jsou nejčastěji bez práce v **Itálii (37,8 %), Španělsku (44,4 %) a Řecku (47,3 %)**.

V Evropské unii by měl vzniknout **krizový výbor**, který se v případě potřeby **bude zabývat migranty** a jejich přerozdělením. V rozhovoru pro deník Fatto Quotidiano to uvedl 7. srpna italský premiér **Giuseppe Conte**. **Neměla by se tak opakovat situace z uplynulého víkendu**, kdy Conte žádal země EU o pomoc s 450 migranty zachráněnými v sobotu ve Středozemním moři z rybářské lodi. Některé státy, například Francie či Španělsko, mu vyhověly, naopak jiné, včetně Česka, to odmítly.

Německá vláda se chystá **zvýšit své pravomoci nad zahraničními investicemi**, zásadně chce snížit minimální hodnotu obchodů, které **mohou být předmětem ministerského veta**. V současné době může Berlín vetovat obchody, které zahrnují nákup nejméně 25 procent kapitálu německé společnosti

subjektem z nečlenské země EU, a to v případě, že ohrožují veřejný řád nebo národní bezpečnost. Ministři nyní chtějí tuto **hranici snížit na 15 procent**, aby mohli kontrolovat více akvizic v citlivých hospodářských sektorech. Německo se tak stále více **snaží zastavit čínské investice**, zejména do zmíněných oblastí. Obává se, že některé z jeho nejmodernějších technologií skončí v čínských rukou.

Evropská komise 3. srpna vyzvala představitele unijních zemí, médií, firem spravujících sociálních sítí a dalších subjektů, aby se **do budoucna více zaměřovaly na boj s fake news**. Ty dle Komise mohou **negativně ovlivnit nadcházející volby do Evropského parlamentu**, které se uskuteční v květnu příštího roku. Evropský komisař pro bezpečnostní unii Julian King vybídl členské státy k tomu, aby **hrozbu a vliv fake news v nadcházejících evropských volbách braly vážně**. King varoval zejména před vlivem zahraničních fake news, které jsou šířeny prostřednictvím sociálních sítí, a připomenul případy ruského vměšování se do amerických prezidentských voleb v roce 2016 nebo také referendum o dohodě EU a Ukrajiny. Mimo apel na členské státy, aby důsledněji bojovaly s fake news, snažily se je vyvracet a korektně informovat, komisař King trval na tom, aby **se tohoto boje účastnily také firmy**, kterých se tato problematika týká, jako třeba **YouTube či Facebook**. Do voleb do Evropského parlamentu zbývá necelých **10 měsíců**. Experti již nyní upozorňují, že konání voleb v jednom termínu napříč evropskou sedmadvacítkou dělá veřejnost a veřejné mínění ještě zranitelnější.

Eurokomisařka pro spravedlnost Věra Jourová **kritizovala praxi některých členských zemí Evropské unie**, jež výměnou **za investice udělují občanství** bohatým lidem z neunijních států. V rozhovoru s německým listem Die Welt uvedla 7. srpna, že to **může představovat bezpečnostní hrozbu**. "Některé země musejí dělat víc pro to, aby zajistily, že občanství nebude udělováno zločincům, kteří chtějí ohrožovat evropskou bezpečnost nebo se účastnit praní špinavých peněz," prohlásila Jourová. Deník Die Welt jmenoval Kypr, Maltu, Řecko, Bulharsko, Portugalsko, Litvu, Lotyšsko a Maďarsko jako příklad států EU, jež v řadě případů udělily občanství bohatým Rusům, Číňanům, Afričanům či Turkům, kteří předtím v zemi investovali. Evropská komise se podle Jourové **chystá prověřit postup každé z členských zemí při udělování občanství lidem ze třetích států**. Na podzim by měla EK zveřejnit nové, přísnější předpisy.

Opatření na ochranu evropských firem proti obnoveným sankcím Spojených států vůči Íránu nabyla 7. srpna platnosti společně s krokem Washingtonu. Zavedení takzvaného **blokovacího zákona** oznámili ve společném prohlášení ministři zahraničí Francie, Německa a Británie společně s šéfkou unijní diplomacie Federikou Mogheriniovou. Zmíněné opatření je upravenou verzí evropské normy z roku 1996, jejímž cílem bylo vyjmout ekonomické subjekty z působnosti amerických sankcí proti Kubě, Libyi a Íránu. Nový předpis **zakazuje evropským firmám podřídit se extraterritoriálním dopadům amerických sankcí** pod hrozbou pokut stanovených jednotlivými členskými státy. Zároveň společností poskytuje **právo obdržet odškodnění za veškerou škodu způsobenou těmito sankcemi od právnické či fyzické osoby**, která stojí za jejich zrodem. Dále také v EU činí neplatnými všechny následky zahraničních soudních verdiktů vycházejících ze stejných sankcí. Americký prezident Donald Trump oznámil obnovení hospodářských postihů vůči Íránu 8. května, kdy také oznámil odstoupení USA od jaderné dohody uzavřené s islámskou republikou v roce 2015. Evropsští představitelé toto rozhodnutí kritizovali a deklarovali odhodlání pakt označovaný zkratkou JCPOA udržet. V roce 2017 dosáhla hodnota vývozu zboží a služeb z Evropské unie do Íránu 10,8 miliardy eur (téměř 277 miliard Kč), dovoz z Íránu pak činil 10,1 miliardy eur.

Zdroje využívané pro Monitoring EU:

www.euroskop.cz; www.euractiv.cz/com; www.ihned.cz; <https://ec.europa.eu/czech-republic/>,
<http://www.europarl.europa.eu/portal/cs>